

Rozkład materiału z dwustopniowym planem wynikowym dla klasy 4

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	pp*	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Zaproszenie do sztuki						
1. O wyobraźni, naśladowaniu rzeczywistości i zabawie. Artysty malują to, co lubią, / „Ludzie, rośliny i zwierzęta w ogrodzie sztuki”	II.1 II.6 III.1 III.2 III.6	<ul style="list-style-type: none"> sztuka, piękno, wyobraźnia plastyka artysta obrazy (dzieło malarstwa, wyobrażenie przedmiotu) rzeźby budowle przedmioty użytkowe (pojęcie podane w sposób opisowy) autoportret, portret realizm (pojęcie podane w sposób opisowy) 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>O podręczniku</i>, s. 4–5, 1. <i>Zaproszenie do sztuki</i>, s. 6–8 reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z tekstem prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: rysunkowa, barwna kompozycja pastelami suchymi z elementami kolażu (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) prezentacja omówienie prac uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie znaczenia sztuki dla człowieka, znajomość wybranych tematów dzieł sztuki, dziedzin plastyki i znaczenia wyobraźni w tworzeniu tworzenie barwnej, uproszczonej kompozycji plastycznej na dowolny temat o małej ilości elementów, niewielkiej oryginalności, stosowanie prostych form do uzupełnienia pracy kolażem 	<ul style="list-style-type: none"> określanie znaczenia sztuki dla artysty, znajomość roli artysty, różnorodnych tematów dzieł sztuki, dziedzin plastyki, określanie znaczenia wyobraźni w tworzeniu, wskazywanie i opisywanie dzieł opartych na odtwarzaniu rzeczywistości oraz grze wyobraźni tworzenie wieloelementowej kompozycji na dowolny temat, kreatywność, pomysłowość w ujęciu tematu, kompozycji, stosowaniu ciekawych zestawień kolorów, wzbogacanie pracy poprzez stosowanie ciekawych form plastycznych wykonanych techniką kolażu tworzenie oryginalnego autoportretu
O kresce i o rysowaniu						
2. Jak pracuje artysta? / „Wśród gałązek, krzewów i pajęczyn”	II.1 II.5 III.1	<ul style="list-style-type: none"> wyobraźnia, wyobrażenie obraz (dzieło malarstwa) malarz rysunek kreska 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 2. <i>Bogactwo natury a narzędzia sztuki</i>, s. 10–11 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca 	<ul style="list-style-type: none"> wskazywanie prostych rzeczy w naturze przypominających kreskę określanie związku używanego narzędzia z różnorodnością uzyskiwanych kresek w rysunku na podstawie własnej twórczości i wybranego dzieła plastycznego 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość wielu różnych rzeczy przypominających kreskę w naturze określanie wpływu używanego narzędzia na tworzenie różnorodnych kresek w rysunku, określanie charakteru kresek we własnych pracach i opisywanie ich w różnych poznanych dziedzinach plastycznych

* Numery treści nauczania w podstawie programowej

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
3. Teatr cieni. / „O kocie i jego wąsach – zwierzęta domowe i dzikie” lub „W gospodarstwie wiejskim, ogrodzie zoologicznym i cyrku”	I.1 I.5 II.1	<ul style="list-style-type: none"> kreska kontur rysunek rysunek konturowy przybory rysunkowe, techniki rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 3. <i>Kreska jako kontur</i>, s. 12–13 ilustracje z podręcznika i wybranych źródeł lampa biurowa albumy ze zdjęciami zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka ćwiczenie prezentacja i omówienie reprodukcji rozmowa nauczająca praca z tekstem ćwiczenie plastyczne: linearna kompozycja wybranym narzędziem, wycianka prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub/i grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość pojęcia konturu, narysowanie określonych przedmiotów za pomocą rysunku konturowego wskazywanie konturu w wybranym dziele plastycznym komponowanie prostej, typowej pracy plastycznej na określony temat, posługiwanie się konturem, kreską wykonaną różnymi narzędziami, umieszczenie niewielkiej ilości elementów w kompozycji znajomość wybranych cech przedstawianych zwierząt i ich otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość pojęcia konturu, rozumienie abstrakcyjnego charakteru tego pojęcia, określanie konturów różnorodnych przedmiotów, szkicowanie konturów różnymi narzędziami wskazywanie różnorodnego sposobu posługiwania się konturem przez artystów komponowanie wieloelementowej, oryginalnej i nietypowej kompozycji plastycznej na zadany temat, posługiwanie się konturem, ciekawą kreską wykonaną różnymi narzędziami inspirowanie się naturą, oddawanie najbardziej charakterystycznych cech zwierząt i ich otoczenia w pracy plastycznej posługiwanie się konturem w wycinance sylwetek zwierząt, poprzedzone obserwacją charakterystycznych cech określonych gatunków
4. Kreska jako środek wyrazu artystycznego. / „Wielkie ryby w oceanie”, „Domy w tajemniczym miasteczku” albo „Kreski przedstawiają to »czego nie widać«”	I.1 I.2 I.5 II.1	<ul style="list-style-type: none"> kreska kreska jako środek wyrazu artystycznego kreska jako indywidualna i oryginalna cecha twórczości danego artysty rysunek, przybory rysunkowe i malarskie programy graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 4. <i>Kreska jako środek wyrazu artystycznego</i>, s. 14–16 karta pracy: <i>Kreska tworzy napisy z „charakterem”</i> reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: rysunek różnymi narzędziami prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa) 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie napisu za pomocą kreski, którego forma w luźny sposób nawiązuje do przekazywanych treści rozumienie znaczenia kreski jako środka artystycznego wyrazu nadającego pracom różny charakter, porównywanie dwóch dzieł o różnicowanej formie tworzenie za pomocą kreski wybranymi narzędziami prostej kompozycji pokazującej kreskę jako środek wyrazu artystycznego, który wpływa na różnicowany charakter pracy 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie oryginalnego napisu za pomocą kreski, którego forma w trafny sposób oddaje przekazywane treści rozumienie znaczenia kreski jako środka artystycznego wyrazu nadającego pracom różny charakter, np. nastój, porównywanie kresek w kilku wybranych dziełach plastycznych tworzenie za pomocą kreski wybranymi narzędziami oryginalnej, wieloelementowej kompozycji pokazującej kreskę jako środek wyrazu artystycznego, który wpływa na różnicowany charakter pracy

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O grafice i o powielaniu						
5. Ślady przedmiotów, ślady różnych materiałów. / Kompozycja abstrakcyjna lub dowolna	I.1 I.5 I.6 II.6	<ul style="list-style-type: none"> • grafika, grafik • oryginał, reprodukcja • powielanie, odbitka graficzna • płyta graficzna (matryca), odbijanie • kreska 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 5. <i>Jedno dzieło w wielu egzemplarzach</i>, s. 18–20 • reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: wykonanie odbitki z nietypowych materiałów • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość pojęcia grafiki jako dziedziny sztuki i grafika jako twórcy • rozumienie odbijania matrycy jako sposobu powstawania odbitek • znajomość reprodukcji przynajmniej dwóch dzieł graficznych, określanie kreski jako środka wyrazu w grafice • odbijanie różnych materiałów mogących budować matrycę • tworzenie matrycy z przynajmniej dwóch rodzajów materiałów • wykonywanie odbitki z samodzielnie przygotowanej matrycy (płytki) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość i definiowanie pojęcia grafiki jako dziedziny sztuki i grafika jako twórcy • rozumienie odbijania matrycy (powielenia) jako sposobu powstawania odbitek • wyjaśnianie sposobu powstawania różnorodnych dzieł graficznych na skutek odbijania płyt z różnych materiałów, używania różnych narzędzi do wykonania płyt, odbijania ich pod prasą graficzną • opisywanie kilku różnych dzieł graficznych, wskazywanie różnorodnie zastosowanej kreski jako zasadniczego środka wyrazu artystycznego w grafice • odbijanie różnorodnych powierzchni w celu tworzenia ciekawych odbitek • tworzenie matrycy z ciekawej kompozycji kilku rodzajów materiałów o różnicowanej powierzchni • staranne wykonywanie odbitki z samodzielnie przygotowanej matrycy (płytki)
6. Frotaż (przecierka) / „Kompozycja w kole” lub „Smoki i dinozaury”	I.1 I.5 II.1 II.5	<ul style="list-style-type: none"> • grafika, grafik • odbitka graficzna • powielanie • płyta graficzna • frotaż 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 6. <i>Frotaż (przecierka)</i>, s. 21–22 • reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie frotażu jako techniki graficznej, rozumienie, na czym polega technika frotażu • znajomość wybranego dzieła powstałego techniką frotażu • wykonanie matrycy i odbitki do frotażu o zaplanowanej, prostej kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie i omawianie specyfiki frotażu jako techniki graficznej, omawianie, na czym polega tworzenie matrycy i odbitki techniką frotażu • znajomość i opisywanie kilku wybranych dzieł wykonanych techniką frotażu • wykonanie ciekawie zakomponowanej matrycy i odbitki techniką frotażu

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
7. Druk płaski z niespodzianką. Monotypia. / „Na scenie – występ, koncert, przedstawienie” lub „Kolorowy deszcz, kolorowy wiatr”	I.1 I.6 II.1 II.2 II.6	<ul style="list-style-type: none"> grafika druk matryca (płyta graficzna), odbitka druk płaski monotypia 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 7. <i>Druk płaski z niespodzianką</i>, s. 23 reprodukcje z podręcznika i albumów przedstawiające grafiki wykonane techniką monotypii 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenie plastyczne: praca z tekstem prezentacja reprodukcji, filmu praca z tekstem rozmowa nauuczająca ćwiczenie plastyczne: monotypia graficzna lub malarska prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> wykonywanie frotażu z dowolnej matrycy lub wykorzystywanie nietypowego materiału do wykonania frotażu 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość grafiki, dwuetapowego sposobu powstawania dzieł w grafice orientacyjne określanie specyfiki druku płaskiego, rozpoznawanie monotypii jako grafiki jednej odbitki dokonywanie prostych porównań między drukiem wypukłym, wklęsłym i płaskim w grafice krótkie, uproszczone opisywanie dzieł graficznych wykonywanych techniką druku płaskiego i innymi technikami wykonywanie uproszczonej kompozycji monotypii barwnej opartej na plamie malarskiej lub monotypii graficznej opartej na kresce, schematyczne podejście do tematu
O barwie i malowaniu						
8. Jak technika, przybory malarskie i podłoża zmieniają obrazy? / „W dzungli” lub „W lesie”	I.1 I.5 I.6 II.1 II.6	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo, malarz barwa (kolor) kreska obraz (dzieło malarskie) plastyczna 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 8. <i>Malarstwo, czyli kolory na płaszczyźnie</i>, s. 26–28 reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem ćwiczenie plastyczne: kompozycja barwna techniką mieszaną 	<ul style="list-style-type: none"> wykonywanie ciekawego frotażu (czarno-białego lub barwnego) z dowolnej matrycy lub wykorzystywanie nietypowego materiału do wykonania frotażu 	<ul style="list-style-type: none"> określanie, definiowanie malarstwa jako dziedziny plastyki, malarza jako twórcy, obrazów jako dzieł malarskich, wybranych technik (malarstwa akwarelowego, olejnego, mozaiki, witrażu, kolażu) i narzędzi

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		<ul style="list-style-type: none"> • papier, płótno, deska, ściana lub szyba (okno) jako powierzchnie, na których tworzone są dzieła malarskie • techniki malarskie (akwarela, tempera, plakatówka, pastele, malarstwo olejne, mozaika, witraż, kolaż) • pejzaż 	<ul style="list-style-type: none"> • zdjęcia pracowni malarskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • opisywanie barw i kresek w wybranym obrazie • orientacyjne określanie cech pejzażu jako tematu malarstwa • tworzenie techniką mieszaną prostej, typowej kompozycji malarskiej inspirowanej naturą 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie kreski i barwy jako zasadniczych środków wyrazu wykorzystywanych w malarstwie • trafne opisywanie barw i kresek w kilku wybranych obrazach • dokładne określanie rodzajów pejzaży i cech pejzażu jako tematu malarstwa • tworzenie oryginalnej, złożonej, wieloelementowej kompozycji malarskiej inspirowanej naturą, wykorzystywanie możliwości różnych technik w pracy plastycznej
9. Barwy czyste – podstawowe i pochodne. / „Tęczowy ogród” lub „Rajski ptak”	I.1 I.3 II.1 II.6	<ul style="list-style-type: none"> • malarstwo, malarz • barwa • barwy podstawowe, barwy pochodne • mieszanie barw • odcienie barwy 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: <i>9. Barwy czyste – podstawowe i pochodne</i>, s. 29–31 • karta pracy: <i>Barwne koło – mnożenie kolorów</i> • reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł • zdjęcie tęczy 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja reprodukcji • praca tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kompozycja malarska plakatówkami • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie barw podstawowych i pochodnych oraz sposobu tworzenia barw pochodnych • samodzielne uzyskiwanie barw pochodnych w modelu koła barw • obserwowanie i wyodrębnianie barw podstawowych i pochodnych w naturze oraz w różnych dziełach sztuki • tworzenie oryginalnej, złożonej kompozycji z wyobraźni o dużej ilości elementów, w której zastosowane są ciekawie zestawione barwy podstawowe i pochodne • posługiwanie się różnymi sposobami mieszania barw w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie barw podstawowych i pochodnych, wskazywanie sposobu tworzenia barw pochodnych, stosowania ich w dziełach sztuki i wykorzystywania w życiu codziennym • samodzielne uzyskiwanie barw pochodnych w modelu koła barw, staranność wykonania • obserwowanie i wyodrębnianie barw podstawowych i pochodnych w naturze oraz w różnych dziełach sztuki • tworzenie oryginalnej, złożonej kompozycji z wyobraźni o dużej ilości elementów, w której zastosowane są ciekawie zestawione barwy podstawowe i pochodne • posługiwanie się różnymi sposobami mieszania barw w pracy plastycznej

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
10. Barwy ciepłe i zimne. / „W niebieskich lub różowych okularach – portrety” lub „W jakich górach wolę być – błękitnych czy czerwonych?”	I.1 I.3 I.6 II.1 II.6	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo, malarz barwa barwy podstawowe, barwy pochodne barwy ciepłe (gorące) barwy zimne (chłodne) temperatura barwy (barwy cieplejsze, barwy chłodniejsze) 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 10. <i>Barwy ciepłe i zimne</i>, s. 32–34 karta pracy: <i>Ciepło barw – skojarzenie czy odczucie?</i> reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycja akwarelą uzupełnioną na pastelami olejnymi i kolajem praca z tekstem prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie barw ciepłych i zimnych, odwoływanie się do skojarzeń z życiem codziennym, określanie, porównywanie temperatury barw cieplejszych i chłodniejszych określanie i porównywanie temperatury barw w modelu koła barw wskazywanie barw ciepłych i zimnych w różnych dziełach malarskich, porównywanie temperatury barwy tworzenie oryginalnej kompozycji, złożonej pod względem formy i ilości elementów w barwach ciepłych i zimnych 	<ul style="list-style-type: none"> określanie barw ciepłych i zimnych, odwoływanie się do skojarzeń z życiem codziennym orientacyjne wskazywanie barw ciepłych i zimnych w kole barw wskazywanie barw ciepłych i zimnych w wybranym obrazie tworzenie prostej kompozycji w barwach ciepłych i zimnych
11. Gama barwna. Akcent kolorystyczny. Wiele akcentów, jeden akcent. / „Pokaz fajerków”, „Samotna łódka na morzu” lub „Zdobywca szczytu”	I.1 I.3 I.6 II.1 II.6	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo, malarz barwa barwy podstawowe, barwy pochodne barwy ciepłe, barwy zimne wąska gama barw ciepłych, wąska gama barw chłodnych, tonacja szeroła gama barw akcent kolorystyczny pejzaż ze sztafajem 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 11. <i>Gama barwna. Akcent kolorystyczny</i>, s. 35–38 karta pracy: <i>Kolorowe gamy – ubranie w wąskiej gamie</i> reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł niewielkie elementy stroju w szerokiej gamie barw kolorowa krepina, taśma klejąca, nożyczki 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka ćwiczenie prezentacja reprodukcji praca z tekstem ćwiczenie plastyczne: kompozycja pastelami suchymi uzupełniona elementami kołażu prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość wąskiej gamy barw ciepłych i wąskiej gamy barw zimnych oraz szerokiej gamy barw znajomość pojęcia akcentu kolorystycznego, różniącego się temperaturą w stosunku do gamy kolorystycznej obrazu określanie gamy kolorystycznej, akcentów w stroju i obrazie znajomość pejzażu jako tematu malarskiego wykonywanie barwnej, uproszczonej kompozycji w określonej wąskiej gamie kolorystycznej z akcentami 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość barw wchodzących w zakres wąskiej gamy barw ciepłych i wąskiej gamy barw zimnych, tonacji oraz szerokiej gamy barw znajomość i wyjaśnianie pojęcia akcentu kolorystycznego różniącego się temperaturą w stosunku do gamy kolorystycznej obrazu, wyjaśnianie znaczenia jednego lub wielu akcentów barwnych w obrazie opisywanie, określanie gamy kolorystycznej, tonacji i akcentów w strojach, obrazach, najbliższym otoczeniu i w naturze dobra znajomość i wyjaśnianie cech pejzażu jako tematu malarskiego, określanie sztafażu w pejzażu wykonywanie barwnej, oryginalnej kompozycji w wąskiej gamie kolorystycznej z akcentami

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Kalendarz świąteczny						
12. Boże Narodzenie. Gwiazdki, aniołki, łańcuchy ze stomek i innych materiałów. Podsumowanie wiadomości o kresce, barwach podstawowych i pochodnych, gamach barwnych	I.3 I.5 III.2 III.3	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka ludowa • tradycje ludowe • kreska • kontur • barwy podstawowe, barwy pochodne • szeroka gama barw, wąska gama barw • akcent kolorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 23. <i>Malarstwo ludowe</i>, s. 77–78; 25. <i>Rzeźba ludowa i rzemiosło</i>, s. 82–85 (ilustracje) • dowolne ilustracje dzieł sztuki ludowej, ekspozyty 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja ekspozatów • ćwiczenie plastyczne: dekoracyjne kompozycje przestrzenne z różnych materiałów • rozmowa nauuczająca • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych i ich znaczenia • inspirowanie się tradycyjnymi ozdobami świątecznymi i tworzenie własnych, nawiązujących do nich, oryginalnych ozdób • staranne wykonywanie prostych i złożonych ozdób świątecznych o różnicowanych kształtach, przemysłanej kompozycji, kolorystyce i detalach • dokonywanie szczegółowego podziału pracy na etapy, planowanie kolejności czynności podczas wykonywania ozdób świątecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych i ich znaczenia, zauważenie wpływu sztuki ludowej i tradycji ludowych na tradycje świąteczne • twórcze inspirowanie się tradycyjnymi ozdobami świątecznymi i tworzenie własnych, nawiązujących do nich, oryginalnych ozdób • staranne wykonywanie prostych i złożonych ozdób świątecznych o różnicowanych kształtach, przemysłanej kompozycji, kolorystyce i detalach • dokonywanie szczegółowego podziału pracy na etapy, planowanie kolejności czynności podczas wykonywania ozdób świątecznych
13. Kiermasz ozdób świątecznych i przedmiotów dekoracyjnych na wyznaczony cel. / Bombka, serwetka świąteczna, kubek, świecznik	I.1 I.2 I.3 II.7	<ul style="list-style-type: none"> • kompozycja (pojęcie podane w sposób opisowy) • barwa • kreska, kontur • przedmioty użytkowe, sztuka użytkowa (pojęcia podane w sposób opisowy) • szeroka gama barw, wąska gama barw, akcenty kolorystyczne • kompozycja rytmiczna, kompozycja symetryczna 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 11. <i>Gama barwna. Akcent kolorystyczny</i>, s. 35–38; 13. <i>Kompozycja symetryczna</i>, s. 43–45; 14. <i>Kompozycja rytmiczna</i>, s. 46–48 (ilustracje) • wybrane dekoracje świąteczne 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • rozmowa nauuczająca • ćwiczenie plastyczne: dekoracje malarskie przedmiotów użytkowych • omówienie i prezentacja prac uczniów (prace indywidualne, grupowe, zbiorowe) 	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca i współdziałanie, uświadczenie sobie znaczenia podjętych prac na potrzeby aukcji • znajomość tradycji świątecznych, tradycyjnych świątecznych motywów dekoracyjnych i wykorzystywanie ich podczas dekorowania przedmiotów użytkowych • tworzenie prostych pod względem graficznym barwnych kompozycji dekoracyjnych na przedmiotach użytkowych i określoną kolorystyką kojarzącą się ze świętami w dekoracjach wybranych przedmiotów użytkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca, współdziałanie, podejmowanie inicjatywy, uświadczenie sobie znaczenia podjętych prac na potrzeby aukcji na określony cel • znajomość tradycji świątecznych, tradycyjnych świątecznych motywów dekoracyjnych, twórcze inspirowanie się nimi podczas dekorowania przedmiotów użytkowych • tworzenie prostych i złożonych pod względem graficznym, przemysłanych barwnych kompozycji dekoracyjnych na przedmiotach użytkowych

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
					<ul style="list-style-type: none"> określanie, planowanie właściwej kolejności podstawowych czynności podczas pracy 	<ul style="list-style-type: none"> postępowanie się rytmem, symetrią, wybranymi gamami kolorystycznymi, barwami kojarzącymi się ze świętami, wykorzystywanie akcentów podczas tworzenia oryginalnych dekoracji przedmiotów użytkowych określanie, planowanie właściwej kolejności wszystkich czynności podczas pracy
O kompozycji w malarstwie						
14. Zasada równowagi. / „W kosmosie. O wielkiej planecie i małych meteorytach” lub „Kamyczki i kamienie”	I.2 I.3 I.6 II.1	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja komponować, skomponować zasada równowagi w kompozycji ciężar barwy barwy lekkie barwy ciężkie 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 12. <i>Zasada równowagi</i>, s. 40–42 karta pracy: <i>Równowaga – wprowadzanie ładu</i> reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł owoce lub klocki o różnej wielkości i barwie 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycja plakatówkami połączona z wydzieranką prezentacja prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość pojęcia kompozycji i komponowania znajomość barw lekkich i ciężkich proste określanie cech kompozycji, w której spełniona jest zasada równowagi wskazywanie równowagi w wybranym dziele malarstwie orientacyjna znajomość fantastyki jako tematu w sztuce tworzenie barwnej kompozycji o niewielkiej ilości elementów, w której widoczne jest dążenie do równowagi 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość i określanie pojęcia kompozycji i komponowania jako tworzenia układu elementów plastycznych znajomość barw lekkich i ciężkich, określanie ich znaczenia dla uzyskiwania równowagi w kompozycji określanie różnorodnych cech kompozycji, w której spełniona jest zasada równowagi (wielkość, rozmieszczenie, barwa elementów) wskazywanie równowagi w kilku zróżnicowanych dziełach malarstwie dobra znajomość i określanie wielu cech fantastyki jako tematu w sztuce tworzenie oryginalnej barwnej, wieloelementowej kompozycji zgodnie z zasadą równowagi
15. Kompozycja symetryczna. / „Koronkowy liść” lub „Drzewo”	I.2 I.5 II.6	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja komponować, skomponować symetria 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 13. <i>Kompozycja symetryczna</i>, s. 43–45 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka ćwiczenie prezentacja i omówienie reprodukcji 	<ul style="list-style-type: none"> określanie cech symetrii, kompozycji symetrycznej zauważanie symetrii w przyrodzie i dziełach sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> określanie, omawianie cech symetrii, kompozycji symetrycznej zauważanie symetrii w przyrodzie, dziełach sztuki, życiu codziennym, np. formie przedmiotów

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
16. Kompozycja rytmiczna. Różne rytmy. / „Widok przez ogrodzenie”, „Tkanina we wzory”, „Wieżowce” lub „Muzyczne rytmy”	I.2 II.1 II.2 II.6	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja symetryczna kreska 	<ul style="list-style-type: none"> reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł proste przedmioty, w których można wyznaczyć oś symetrii 	<ul style="list-style-type: none"> praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kolaż, wycinanka z tkanin, koronki lub witraż z bibulek prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie kompozycji symetrycznej o niewielkiej ilości elementów z osią symetrii 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie oryginalnej, nietypowej kompozycji symetrycznej o dużej ilości elementów składowych, ciekawie zakomponowanej po obu stronach osi symetrii
		<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 14. <i>Kompozycja rytmiczna</i>, s. 46–48 karta pracy: <i>Rytm przyjdzie się w dekoracji</i> reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł zdjęcia przyrody, w których widoczny jest rytm odtworzyć muzyki, wybrane utwory muzyczne, np. „Sonata księżycowa” L. van Beethovena, „Lot trzmiela” N. Rimskiego-Korsakowa 	<ul style="list-style-type: none"> podgadanka prezentacja i omówienie reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycje technikami mieszanymi (rysunki, stemple, szablony) praca z tekstem prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie zasadniczych cech rytmu i kompozycji rytmicznej zauważanie rytmu w dziełach plastycznych i w innych dziedzinach życia zauważanie i opisywanie prostego rytmu w dziele plastycznym tworzenie różnych prostych kompozycji rytmicznych różnymi technikami 	<ul style="list-style-type: none"> określanie różnorodnych rytmów, określanie cech rytmu, kompozycji rytmicznej zauważanie, porównywanie cech rytmu w dziełach plastycznych i innych dziedzinach życia (określanie podobieństw i różnic) zauważanie różnorodnych rytmów w wybranych dziełach plastycznych o zróżnicowanym charakterze tworzenie oryginalnych kompozycji rytmicznych różnymi technikami 	

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Kalendarz						
17. Wielki dyskotekowy bal. Przygotowanie elementów dekoracyjnych na bal tematyczny. Praktyczne powtórzenie wiadomości o kompozycji i barwie	I.2 I.3 II.4 II.6	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja zasada równowagi kompozycja rytmiczna barwy podstawowe, pochodne barwy ciepłe, zimne gama kolorystyczna szeroka i wąska akcenty kolorystyczne nastrój 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 12. <i>Zasada równowagi</i>, s. 40–42; 14. <i>Kompozycja rytmiczna</i>, s. 46–48; 11. <i>Gama barwna. Akcent kolorystyczny</i>, s. 35–38 pudełko na losy do głosowania na temat dekoracji dyskoteki kartoniki do wpisywania głosów 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauuczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycje dekoracyjne technikami mieszanymi prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> podjęmowanie współpracy, współdziałanie podczas prac zespołowych, inicjowanie działań, planowanie kolejności czynności, konsekwentne realizowanie zaplanowanych działań wykonywanie prostych i złożonych elementów dekoracyjnych, których forma, kolorystyka i wielkość podporządkowana jest całości dekoracji; łączenie mniejszych elementów w większe segmenty stosowanie określonej, przemyślanej kolorystyki w mniejszych i większych częściach dekoracji 	<ul style="list-style-type: none"> podjęmowanie współpracy, współdziałanie podczas prac zespołowych, planowanie kolejności czynności i etapów pracy wykonywanie prostych elementów dekoracyjnych, których forma podporządkowana jest całości dekoracji stosowanie określonej kolorystyki w wykonywanych częściach dekoracji
O plamach barwnych w malarstwie						
18. Co to jest plama? / „Dywan w plamy”	I.1 I.3 I.5 III.2 III.3	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo kompozycja obraz (dzieło malarskie) barwa plama barwna kompozycja luźny układ plam zwarty układ plam plamy otoczone konturem abstrakcja 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 15. <i>Co to jest plama?</i>, s. 50–52 karta pracy: <i>Plamy różnią się nie tylko kolorami</i> reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca tekstem rozmowa nauuczająca ćwiczenie plastyczne: malarstwo akwarelami lub kolorowymi tuszami prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość, definiowanie, określanie pojęcia plamy barwnej w malarstwie określanie luźnego i zwartego układu plam barwnych otoczonych konturem, wskazywanie ich na prostych przykładach orientacyjne określanie abstrakcji jako tematu malarskiego tworzenie prostych, różnych układów plam barwnych we własnych pracach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość, definiowanie, określanie pojęcia plamy barwnej w malarstwie definiowanie, określanie luźnego i zwartego układu plam barwnych, wskazywanie ich w różnych dziełach sztuki dokładne określanie cech abstrakcji jako tematu malarskiego tworzenie różnych układów plam barwnych, ciekawych pod względem kolorystyki i kompozycji we własnych pracach plastycznych

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Kalendarz świąteczny						
19. Wielkanoc. / „Pisanka z wielkim ogonem lub skrzydłami, czyli o pawiu, lisie, wiewiórce i smoku, które przebrały się za pisanki w wielkim koszyku wielkanocnym”	I.2 I.3 III.2 III.3	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka ludowa • kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna • szeroka gama barw, wąska gama barw, akcent kolorystyczny • pisanki, palmy, wycinanki 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 22. <i>Sztuka ludowa</i>, s. 74–76; 23. <i>Malarstwo ludowe</i>, s. 77–78 • zdjęcia pisanek, ludowe pisanki z najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja eksponatów i reprodukcji • rozmowa nauuczająca • ćwiczenie plastyczne: dekoracje pisanek różnymi technikami • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych, ludowych dekoracji świątecznych palm, pisanek • znajomość zdobień pisanek charakterystycznych dla regionu • wykonywanie dekoracji pisanek, dodawanie elementów przestrzennych • tworzenie prostej ilustracji rysunkowej przedstawiającej elementy dekoracji świątecznych (koszyczek, serwetka) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych, określanie ich znaczenia dla rodziny, grupy społecznej i przekazywanie tradycji; znajomość ludowych dekoracji świątecznych palm, pisanek • dobra znajomość, opisywanie zdobień pisanek charakterystycznych dla regionu • wykonywanie oryginalnej dekoracji pisanek, dodawanie do niej ciekawych, starannie wykonanych elementów przestrzennych • ilustrowanie wybranych tradycji świątecznych, tworzenie oryginalnej, barwnej kompozycji przedstawiającej elementy dekoracji świątecznych (koszyczek, serwetka)
Estetyka otoczenia						
20. Sztuka użytkowa codzienna i świąteczna. / „Biały obrus”, „Jak kolorowe stroiki i kolorowe serwetki zmieniają stół”	I.1 I.2 I.3 I.5 II.7	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka użytkowa • estetyka otoczenia • barwy podstawowe, barwy pochodne • szeroka gama barw, wąska gama barw, akcenty kolorystyczne • zasada równowagi, kompozycja rytmiczna • faktura (pojęcie wprowadzone opisowo) – lekcja poprzedza tematykę faktury w kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 20. <i>Z dziejów przedmiotów użytkowych</i>, s. 66–67; 21. <i>Wzornictwo przemysłowe i funkcjonalność</i>, s. 68–72; 11. <i>Gama barwna. Akcent kolorystyczny</i>, s. 35–38 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja inspiracji, pokaz sposobu tworzenia kompozycji, wykonywania stroików • ćwiczenie plastyczne (projekt białego obrusa – kolaż, wieloelementowa kompozycja dekoracji stołu) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość znaczenia estetyki otoczenia, w tym kultury nakrywania do stołu, podniesienia uroczystego charakteru uroczystości rodzinnych, świątecznych, spotkań przyjacielskich poprzez estetykę stołu • tworzenie projektu białego obrusa w formie kompozycji rytmicznej, kolażu z papierów o różnicowanej fakturze • staranie się o tworzenie uproszczonej, spełniającej zasadę równowagi, rytmicznej, różnicowanej kompozycji stołu w wybranej kolorystyce z różnorodnych elementów gotowych i samodzielnie wykonanych 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość różnorodnego znaczenia wpływu estetyki otoczenia na życie codzienne i uroczyste wydarzenia, określanie znaczenia kultury nakrywania do stołu dla podniesienia i określenia charakteru uroczystości rodzinnych, świątecznych, spotkań przyjacielskich poprzez estetykę stołu • tworzenie oryginalnego projektu białego obrusa w formie kolażu jako przemysłanej, różnicowanej kompozycji rytmicznej spełniającej zasadę równowagi z papieru o różnicowanej fakturze

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
21. Tajemnice faktury. / „Pochmurne niebo”	I.1 I.5 II.1 II.6	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo kompozycja obraz (dzieło malarские) plama barwna faktura pejzaż 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 16. <i>Faktura – skóra plamy</i>, s. 53–55 karta pracy: <i>Kolor i faktura – gładkie i chropawe</i> reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł zdjęcia chmur (dodatkowo) 	<ul style="list-style-type: none"> podsumowanie, prezentacja i omówienie prac (indywidualna, grupowa, zbiorowa forma pracy) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość pojęcia faktury oraz określenie jej różnic w dziełach zależnie od sposobów nakładania farb, a w konsekwencji różnicowania powierzchni obrazów wskazywanie różnicowanej faktury na prostych przykładach orientacyjne określenie różnic faktury w pejzażach tworzenie kilkuelementowej, prostej kompozycji, w której występują plamy barwne o różnicowanej fakturze 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie bogatej, wieloelementowej kompozycji spełniającej zasadę równowagi, rytmicznej, celowo i w przemyślany sposób różnicowanej kompozycji dekoracji stołu, twórcze wykorzystywanie elementów gotowych, samodzielne wykonywanie przemyślanych, pomysłowych, oryginalnych elementów dekoracyjnych wykonywanie pomysłowego, oryginalnego bieżnika o ciekawej formie dekoracji i różnicowanej fakturze namalowanej klejem
22. Uroki akwareli. / „Odbicia w wodzie”, „Fontanna” lub „Wodospad”	I.1 I.2 I.5 I.6 II.1 II.6	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo kompozycja obraz (dzieło malarские) 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 17. <i>Uroki akwareli</i>, s. 56–58 reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> podsumowanie, prezentacja i omówienie prac (indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość pojęcia faktury oraz określenie jej różnic w dziełach zależnie od sposobów nakładania farb, a w konsekwencji różnicowania powierzchni obrazów wskazywanie różnicowanej faktury w różnych dziełach malarstwie, porównywanie wpływu różnic faktury na wyraz, odbiór nastroju obrazów omawianie sposobów zastosowania faktury w pejzażach tworzenie oryginalnej, wieloelementowej, ciekawie zakomponowanej pracy, w której występują plamy barwne o różnicowanej fakturze 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określenie różnic faktury związanych z zastosowaną techniką malarstwą, np. farby plakatowe, akwarela określenie faktury, różnego sposobu malowania plam w akwareli

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		<ul style="list-style-type: none"> • techniki malarskie (farby plakatowe, akwarela) • lawowanie • faktura płam w akwareli • faktura płam w technice farb plakatowych • pejżaż 		<ul style="list-style-type: none"> • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kompozycja techniką akwareli • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie pojęcia lawowania w malarstwie akwarelowym • wykonywanie techniką akwareli prostej kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie różnorodnych dzieł malarskich namalowanych techniką akwareli, zróżnicowanych pod względem faktury płam, w tym kompozycji pejżażowych • określanie, definiowanie pojęcia lawowania w malarstwie akwarelowym • wykonywanie techniką akwareli ciekawej kompozycji przedstawiającej wykorzystanie możliwości techniki, postępowanie się lawowaniem
O znaku plastycznym						
23. Od przedmiotu do jego znaku. / „Żywoty i zjawiska atmosferyczne”	I.1 I.2 I.5 II.4 II.6	<ul style="list-style-type: none"> • znaki plastyczne • uproszczenie, proste znaki plastyczne • synteza formy • grafika użytkowa 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 18. <i>Znaki proste</i>, s. 60–62 • reprodukcje prostych znaków plastycznych z podręcznika i wybranych źródeł • komputer z prostym programem graficznym i dostępem do internetu • plansze z wybranymi znakami drogowymi • proste przedmioty z życia codziennego oraz kartoniki z odpowiadającymi im nazwami oraz pojęciami 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: wycinanka z kolorowego papieru • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech formy prostego znaku plastycznego jako grafiki użytkowej • określanie miejsc, w których spotykamy się ze znakami plastycznymi, określanie treści i sposobu jej przekazywania • tworzenie prostych znaków graficznych ilustrujących wybrane zjawisko (np. przyrodnicze, atmosferyczne) lub przedmiot za pomocą tradycyjnych technik lub przy użyciu komputera 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie, omawianie cech formy prostego znaku plastycznego jako jednej z form grafiki użytkowej • określanie miejsc, w których spotykamy się ze znakami plastycznymi, określanie treści i sposobu jej przekazywania • tworzenie starannych, ciekawych pod względem formy plastycznej prostych znaków plastycznych ilustrujących wybrane zjawisko (przyrodnicze, atmosferyczne), stan, przedmiot za pomocą tradycyjnych technik i przy użyciu komputera

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
24. Znaki złożone. / „Mój order”	I.1 I.2 I.5 II.4 II.6	<ul style="list-style-type: none"> znaki plastyczne proste znaki plastyczne złożone znaki plastyczne logo grafika użytkowa 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 19. <i>Znaki złożone</i>, s. 63–64 reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł logo, np. znanych firm, akcji społecznych i marek samochodów zdjęcia odznaczeń, m.in. Orderu Uśmiechu 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: praca techniką mieszaną prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie cech złożonych znaków plastycznych, porównywanie prostych i złożonych znaków określanie prostych cech grafiki użytkowej jako dziedziny plastyki znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych znajomość cech logo znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie treści komponowanie przynajmniej dwóch elementów w złożony znak plastyczny tworzenie logo tworzenie złożonego znaku plastycznego o konkretnym przesłaniu, np. orderu 	<ul style="list-style-type: none"> określanie, definiowanie cech, formy złożonych znaków plastycznych, porównywanie form, przekazu prostych i złożonych znaków określanie różnorodnych cech i form grafiki użytkowej jako dziedziny plastyki znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych i odczytywanie go na podstawie różnych znanych znaków złożonych, np. dotyczących akcji społecznych, działalności instytucji znajomość cech logo, rozumienie znaczenia jego rozpoznawalności, opisywanie formy znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie różnorodnych treści przemysłane, celowe komponowanie dwóch lub kilku elementów w złożony, oryginalny znak plastyczny tworzenie logo o ciekawej formie plastycznej tworzenie oryginalnego, przemysłanego, złożonego znaku plastycznego o konkretnym przesłaniu, np. orderu
W świecie przedmiotów						
25. „Skrzynia na skarby”, „Niepowtarzalna torba na laptopa” lub „Balowa torebeczka Kopciuszka”	I.1 I.2 I.3 I.5 II.7	<ul style="list-style-type: none"> przedmiot użytkowy sztuka użytkowa sztuka nieużytkowa rzemiosło artystyczne artysta rzemieślnik 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 20. <i>Z dziejów przedmiotów użytkowych</i>, s. 66–67 reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca 	<ul style="list-style-type: none"> określanie rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy rzemieślnika znajomość cech sztuki użytkowej znajomość różnorodności form przedmiotów użytkowych 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika, sposobu wykonywania przedmiotów użytkowych określanie zakresu sztuki użytkowej, porównywanie sztuki użytkowej i nieużytkowej

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
26. W świecie projektanta. / „Kolorowe samochody” lub „Stroje na różne okazje”	I.1 I.2 I.3 I.5 II.7	<ul style="list-style-type: none"> zasada równowagi, kompozycja rytmiczna faktura 	<ul style="list-style-type: none"> różne torby, skrzynie, koszyki, walizki opowiadanie „Patyki i patyczki” ks. Jana Twardowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenie plastyczne: projektowanie i wykonywanie przedmiotu użytkowego prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa, grupowa) 	<ul style="list-style-type: none"> wykonywanie przestrzennych przedmiotów użytkowych z różnych materiałów i projektowanie przedmiotów użytkowych w rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość i opisywanie różnorodności form przedmiotów użytkowych wykonywanie oryginalnych, rysunkowych projektów przedmiotów użytkowych wykonywanie ciekawych, przemysłianych pod względem formy plastycznej przestrzennych przedmiotów użytkowych z różnych materiałów
		<ul style="list-style-type: none"> przedmiot użytkowy sztuka użytkowa wzornictwo przemysłowe projektowanie, projekt artysta projektant forma przedmiotu funkcja przedmiotu, funkcjonalność wąska gama barw, szeroka gama barw, akcenty kolorystyczne kreska zasada równowagi, kompozycja rytmiczna, kompozycja symetryczna 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 21. <i>Wzornictwo przemysłowe i funkcjonalność</i>, s. 68–72 karta pracy: <i>Projektowanie – dodawanie funkcji</i> reprodukcje, zdjęcia z podręcznika i wybranych źródeł przykładowe przedmioty z życia codziennego duże kartonowe pudełka (4–5 sztuk) 	<ul style="list-style-type: none"> ogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: projekty plakatówką, pastelami, techniką mieszaną prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie cech wzornictwa przemysłowego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy projektanta dokonywanie porównania zasadniczych cech rzemiosła artystycznego i wzornictwa przemysłowego oraz sposobu pracy artysty rzemieślnika i artysty projektanta orientacyjne określanie pojęcia formy i funkcji przedmiotu oraz jego funkcjonalności obserwowanie przemian formy dawnych i nowych wybranych, charakterystycznych przedmiotów o tej samej funkcji wykonywanie projektu współczesnego przedmiotu użytkowego (samochoodu lub stroju), próba dostosowania formy do funkcji przedmiotu i upodobania użytkownika 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość, określanie cech wzornictwa przemysłowego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty projektanta dokonywanie porównania różnorodnych cech rzemiosła artystycznego i wzornictwa przemysłowego oraz sposobu pracy artysty rzemieślnika i artysty projektanta dobra znajomość i definiowanie pojęcia formy i funkcji przedmiotu oraz jego funkcjonalności obserwowanie, omawianie przemian formy dawnych i nowych wybranych różnych przedmiotów o tej samej funkcji, zauważanie nowych przedmiotów o nowych funkcjach wykonywanie ciekawego, przemysłianego projektu współczesnego przedmiotu użytkowego (samochoodu lub stroju), dobre dostosowywanie formy do funkcji przedmiotu i upodobania kownika (kolorystyka, dekoracja)

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O sztuce mojego regionu						
27. Sztuka ludowa. / „Wycinanki jak ludowe hafty – drzewa, ludzie, zwierzęta” lub „Dwa podobne obrazy malowane metodą „przepróch”	I.2 I.3 III.2 III.3	<ul style="list-style-type: none"> szuka ludowa budownictwo ludowe (świeckie i sakralne) rzeźba ludowa malarstwo ludowe (na papierze, blasze, szkłe, desce, na kaflach i sprzętach) metoda „przepróch” grafika ludowa ludowe rzemiosło artystyczne: wycinanka, haft, pisanki, (regionalne motywy dekoracyjne) zabytki sztuki ludowej, muzeum, skansen etnografia kompozycja symetryczna, rytmiczna barwy podstawowe i pochodne szeroka i wąska gama barw, akcent kolorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 22. <i>Sztuka ludowa</i>, s. 74–76; 23. <i>Malarstwo ludowe</i>, s. 77–78; 26. <i>Skansen</i>, s. 86–87 karta pracy: <i>Sztuka ludowa – prosta, bliska, kolorowa</i> reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> podadanka prezentacja eksponatów i reprodukcji rozmowa nauczająca praca tekstem ćwiczenie plastyczne: wykonane techniką wycinanki: kompozycje malarskie na kafelkach lub na szkłe prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość cech sztuki ludowej i artystów ludowych znajomość wybranych cech, charakterystycznych dzieł sztuki ludowej najbliższego regionu znajomość wyglądu stroju ludowego regionu określanie cech ludowego malarstwa znajomość metody „przepróch” jako sposobu tworzenia kilku podobnych obrazów tworzenie prostej wycinanki nawiązującej do sztuki ludowej tworzenie dwóch prostych, podobnych do siebie prac malarskich na wybranym podłożu; posługiwanie się elementami metody „przepróch” podczas tworzenia kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość cech sztuki ludowej, kolorystyki, tematyki, formy i rodzajów dzieł, artystów ludowych znajomość wybranych cech charakterystycznych dzieł sztuki najbliższego regionu, rozpoznawanie i określanie cech charakterystycznych kompozycji, motywów i specyfiki regionalnych strojów ludowego regionu i wybranych strojów regionalnych innych dzielnic Polski określanie kolorystyki, tematyki, formy (np. uproszczenie kształtów), charakterystycznych podłoży ludowego malarstwa (szkło, drewno), różnych metod tworzenia obrazów, m.in. „metody przepróch” tworzenie oryginalnej kompozycji wycinanki nawiązującej formą, charakterem, kolorystyką do sztuki ludowej tworzenie dwóch ciekawych pod względem tematu, formy i pomysłu, podobnych do siebie prac malarskich na wybranym podłożu; rozumienie znaczenia i posługiwanie się w pracy metodą „przepróch”
28. Budownictwo ludowe. / „Poznajemy skanseny Polski”, „Malowana chata”;	I.1 I.2 I.3 III.2 III.3	<ul style="list-style-type: none"> skansen szuka ludowa etnografia budownictwo ludowe; budownictwo drewniane 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 24. <i>Budownictwo regionalne</i>, s. 79–81; 26. <i>Skansen</i>, s. 86–87 	<ul style="list-style-type: none"> praca z tekstem podadanka prezentacja zdjęć rozmowa nauczająca 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość niektórych cech i dziedzin sztuki ludowej, znaczenia tradycji i sposobu pracy artysty ludowego określanie niektórych cech ludowego budownictwa, znaczenia skansenu 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość różnorodnych cech sztuki ludowej, określanie kolorystyki i formy dzieł wybranego regionu, dobra znajomość znaczenia tradycji, sposobu pracy artysty ludowego

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
„Budujemy makiety kolorowej wsi”		<ul style="list-style-type: none"> • tradycje ludowe • artysta ludowy • kompozycja symetryczna i rytmiczna • szeroka i wąska gama barw, akcent kolorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • zdjęcia drewnianego budownictwa ludowego i obiektów innych dziedzin sztuki ludowej z wybranych źródeł • ekspozyty, małe wytwory ludowego rzemiosła 	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenie plastyczne: makiety kolorowych chat • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • inspirowanie się sztuką ludową podczas wykonywania makiety uproszczonej, malowanej chaty 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie wielu cech ludowego budownictwa, rozumienie znaczenia skansenu dla zachowania różnych form drewnianego budownictwa i sztuki ludowej określonego regionu • opisywanie wielu charakterystycznych cech różnych obiektów ludowego budownictwa, znaczenia, bogactwa specyfiki i rozmieszczenia skansenów na terenie Polski • twórcze inspirowanie się sztuką ludową podczas wykonywania ciekawej pod względem plastycznym makiety malowanej chaty, łączenie kilku makiety w taki sposób, aby utworzyć makiety wioski
29. Między ludowym budownictwem, rzeźbą a przedmiotami ludowego rzemiosła. / „Bogactwo polskich skansenów”, „Świątek”, „Muzykant”, „Ul jak postać lub zwierzę”	I.1 I.2 I.3 III.2 III.3	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka ludowa • etnografia • skansen • ludowe budownictwo drewniane • rzeźba ludowa, snycerstwo, polichromowanie • uproszczenie kształtu • rytm • kontrasty • szeroka gama barw 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 25. <i>Rzeźba ludowa i rzemiosło</i>, s. 82–85; 26. <i>Skansen</i>, s. 86–87; 27. <i>Sztuka ludowa</i>, s. 74–78 • zdjęcia wytworów rzemiosła i rzeźby ludowej z wybranych źródeł • zdjęcia przedstawiające ludowe ule 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja zdjęć i ekspozycji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: relief z plasteliny lub makieta oklejona plasteliną • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość wybranych cech sztuki ludowej, budownictwa ludowego • opisywanie niektórych cech dzieł sztuki ludowej • znajomość charakteru i specyfiki wybranego skansenu • nawiązywanie do sztuki ludowej podczas projektowania prostego ula lub świątka w formie reliefu z plasteliny lub bryły oklejonej plasteliną 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość wybranych cech sztuki ludowej, budownictwa i rzemiosła ludowego • opisywanie różnych elementów dzieł sztuki ludowej • dobra znajomość charakteru, specyfiki zbiorów najbardziej znanych polskich skansenów • twórcze inspirowanie się sztuką ludową podczas projektowania oryginalnego świątka lub ula w formie reliefu z plasteliny o przemyślanej kolorystyce i fakturze lub bryły oklejonej plasteliną

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Lekcja powtórzeniowa						
30. Rysunkowe powtórzenie wiadomości. Zagadki z wielkiego worka o środkach artystycznego wyrazu, rodzajach dzieł i dziedzinach sztuki		<ul style="list-style-type: none"> • kreska, kontur • grafika, odbitka graficzna • frotaż • barwy podstawowe, barwy pochodne • barwy ciepłe, barwy zimne • plama barwna, faktura • wąska gama kolorystyczna, szeroka gama kolorystyczna, akcent kolorystyczny • kompozycja • zasada równowagi w kompozycji • kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna • sztuka ludowa (malarstwo, rzemiosło, budownictwo) • skansen, etnografia • malarstwo (tematy malarskie: pejzaż, portret, martwa natura, scena rodzajowa, abstrakcja, fantastyka) • grafika • sztuka użytkowa, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • reprodukcje z podręcznika i wybranych źródeł • prace lub fragmenty prac plastycznych wykonanych w ciągu roku nauki • kartki z pojęciami (dla grup) 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: szkice rysunkowe czarno-białe i barwne • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne wyodrębnianie najważniejszych środków wyrazu artystycznego we własnych pracach plastycznych, szkicach wykonanych na lekcji, różnych dziełach sztuki, dokładne określanie zagadnień na podstawie prac plastycznych • tworzenie szkicowych kompozycji rysunkowych trafnie ilustrujących określony środek wyrazu artystycznego (kreska, barwa, gama, faktura, akcent, kompozycja), sposób przedstawienia treści w formie prostego i złożonego znaku plastycznego, w których zilustrowana jest dziedzina plastyki (malarstwo, grafika, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe), pokazana jest specyfika sztuki ludowej 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne wyodrębnianie najważniejszych środków wyrazu artystycznego we własnych pracach plastycznych, szkicach wykonanych na lekcji, różnych dziełach sztuki, dokładne określanie zagadnień na podstawie prac plastycznych • tworzenie szkicowych kompozycji rysunkowych trafnie ilustrujących określony środek wyrazu artystycznego (kreska, barwa, gama, faktura, akcent, kompozycja), sposób przedstawienia treści w formie prostego i złożonego znaku plastycznego, w których zilustrowana jest dziedzina plastyki (malarstwo, grafika, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe), pokazana jest specyfika sztuki ludowej

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
31. Poznajemy sztukę ludową najbliższej okolicy. W muzeum sztuki regionalnej lub skansenie. Szkice przedmiotów i chat inspirowane naturą	I.1 I.5 II.1 III.2 III.3	<ul style="list-style-type: none"> skansen etnografia sztuka ludowa budownictwo ludowe, budownictwo drewniane tradycje ludowe 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 24. <i>Budownictwo regionalne</i>, s. 79–81; 26. <i>Skansen</i>, s. 86–87 przewodniki turystyczne, informator o skansenie ekspozycja 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka zwiedzanie rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: szkice chat z natury, wykonywanie zdjęć, opisy wrażeń z wycieczki prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie wybranych cech sztuki ludowej, rzemiosła i budownictwa ludowego orientacyjna znajomość pojęcia i niektórych zadań skansenu zwiedzanie, poznawanie budowli zabytkowych i ludowego rzemiosła w skansenie wykonywanie prostych szkiców i zdjęć wybranych obiektów zabytkowych w skansenie 	<ul style="list-style-type: none"> precyzyjne określanie cech sztuki ludowej, rzemiosła i budownictwa ludowego dobra znajomość pojęcia i różnych zadań skansenu aktywne zwiedzanie, poznawanie budowli zabytkowych i ludowego rzemiosła w skansenie wykonywanie ciekawych pod względem plastycznym, oryginalnych szkiców i zdjęć wybranych obiektów zabytkowych w skansenie
Wycieczka						
32. Uwważny obserwator – piękno otoczenia, ciekawy zabytek, oryginalna budowla współczesna, pejzaże, rośliny w najbliższej okolicy. Robimy zdjęcia, szkicujemy. / „Zdarzenie w...” lub „Spotkanie przy...”	I.1 I.2 I.3 I.5 II.1 II.6 III.1	<ul style="list-style-type: none"> piękno barwa kreska plama barwna faktura kompozycja zabytek budowla architektoniczna pomnik park 	<ul style="list-style-type: none"> obserwacja najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca zwiedzanie okolicy ćwiczenie plastyczne: zdjęcia, szkice rysunkowe uzupełnione kolażem omówienie prac, wycieczki (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> obserwowanie interesujących obiektów przyrodniczych, zabytków, współczesnych budowli, krajobrazów, roślin w najbliższej okolicy wypowiadanie swojego zdania, opinii na temat oglądanych obiektów szkicowanie, fotografowanie ciekawych fragmentów otoczenia, najbliższej okolicy uzupełnianie wykonanego szkicu lub fotografii kolażem 	<ul style="list-style-type: none"> wnikliwe obserwowanie interesujących obiektów przyrodniczych, zabytków, współczesnych budowli, krajobrazów, roślin w najbliższej okolicy wypowiadanie ciekawych opinii, swojego zdania na temat oglądanych obiektów (zauważanie kompozycji, formy, kolorystyki) wykonywanie ciekawie zakomponowanych, zaskakujących szkiców i fotografii otoczenia najbliższej okolicy uzupełnianie wykonanego szkicu lub fotografii ciekawym, przemyślanym, zaskakującym kolażem
33. Oglądamy wystawę. Opowiadamy o dziełach. / „Portrety widzów oglądających wystawę i ich reakcje na dzieła”	I.1 I.2 I.3 I.5 I.6 III.1 II.2 III.2	<ul style="list-style-type: none"> piękno, wyobraźnia wystawa, ekspozycja catalog wystawy kompozycja dzieła sztuki oryginał, reprodukcja kreska barwa 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>O barwie i malowaniu</i>, s. 26–38; <i>O kompozycji w malarstwie</i>, s. 40–48; <i>O plamach barwnych w malarstwie</i>, s. 50–58 ekspozycja dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca ogłanianie ekspozycji omówienie oglądanych dzieł (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> odbiór dzieł sztuki, odpowiednie zachowanie w galerii sztuki określanie różnic między pośrednimi i bezpośrednim kontaktem z dziełami sztuki, znajomość pojęć reprodukcja, oryginał znajomość pojęć wystawa (ekspozycja), katalog wystawy 	<ul style="list-style-type: none"> aktywny odbiór dzieł sztuki, odpowiednie zachowanie w galerii sztuki określanie różnic między pośrednim i bezpośrednim kontaktem z dziełami sztuki, określanie znaczenia i walorów jednej i drugiej formy kontaktu ze sztuką, definiowanie pojęć reprodukcja, oryginał

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	PP	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
lub „Nowa wersja zapamiętanego obrazu”		<ul style="list-style-type: none"> • szeroka gama barw, wąska gama barw • akcent kolorystyczny • nastrój obrazu • realizm (pojęcie wprowadzone w sposób opisowy) 		<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenie plastyczne: rysunek techniką dowolną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedianie prostych opinii o obrazach, zauważanie w nich niektórych środków artystycznego wyrazu • formułowanie refleksji o wystawie, oglądanych dziełach w formie prostej kompozycji plastycznej – przedstawienia portretów widzów oglądających wystawę lub własnej wersji zapamiętanego obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęć wystawa (ekspozycja) i katalog wystawy, określanie ich znaczenia dla odbioru i promocji sztuki • wypowiedianie opinii, własnego zdania o obrazach, zauważanie i opisywanie zastosowanych w nich środków artystycznego wyrazu • formułowanie refleksji o wystawie, oglądanych dziełach w formie oryginalnej kompozycji plastycznej – przedstawienia portretów widzów oglądających wystawę lub tworzenie własnej, oryginalnej wersji zapamiętanego obrazu
34. Wyjście do muzeum – w świecie dzieł sztuki. Czy wszystkie eksponowane dzieła muszą nam się podobać? O temacie i nastroju dzieł. Obrazy, które powieślibyśmy w domu, w szkole, w bibliotece. Jak wyeksponować obraz?	I.1 I.2 I.3 I.5 III.2 III.4	<ul style="list-style-type: none"> • muzeum • wystawa, ekspozycja, sala wystawowa • katalog lub przewodnik (publikacja książkowa, internetowa) • przewodnik (osoba), kustosz • dzieło sztuki, zabytek • kompozycja • gama kolorystyczna • nastrój dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • ekspozycja obrazów, dzieł sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • rozmowa nauczająca • oglądanie ekspozycji • omówienie oglądanych dzieł (praca indywidualna, zbiorowa) • ćwiczenie plastyczne: czarno-białe szkice rysunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia muzeum, orientacyjne określanie specyfiki działalności wybranego rodzaju muzeum, rozumienie pojęć katalog, przewodnik (osoba), kustosz • orientacyjna znajomość pojęć za pomocą których można opisać dzieła i opisywanie niektórych cech oglądanych dzieł sztuki • wypowiedianie prostych opinii, własnego zdania o dziełach • określanie niektórych cech nastroju, tematu obrazu i ich wpływu na miejsce eksponowania 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość pojęcia muzeum, określanie specyfiki, zadań działalności różnych rodzajów muzeów (m.in. przechowywanie, badanie, udostępnianie dzieł), rozumienie i wyjaśnianie pojęć katalog, przewodnik (osoba), kustosz • wnikliwe opisywanie cech wielu oglądanych dzieł sztuki za pomocą pojęć języka plastyki, którymi można opisać obrazy, dzieła • wypowiedianie ciekawych, przemyślanych opinii, własnego zdania o dziełach • trafne określanie nastroju, tematu, przesłania obrazu i ich wpływu na miejsce eksponowania w muzeum, przestrzeni publicznej lub prywatnej